ผลของการจัดการเรียนรู้แบบบนลงล่างต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดชัยภูมิ

The Effect of the Top-Down Listening Technique on English Listening Proficiency: A Quasi-Experimental Study of Third-Grade Students in a Private Primary School in Chaiyaphum, Thailand

ภิญญดา ชำนาญ,* ชิดชนก มีนาสันติรักษ์ และศาสตรา มาพร

Phinyada Chamnan,* Chidchanok Meenasantirak And Sattra Maporn

คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์, มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Faculty of Education and Human Development, Chaiyaphum Rajabhat University, Thailand.

**Correspondence: E-mail:* poom2546.lion@gmail.com

Received 07/12/2025 | Revised 24/12/2025 | Accepted 24/12/2025

บทความวิจัย (Research Article)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการสอนแบบบนลงล่าง (top-down listening) กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 23 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดชัยภูมิ เครื่องมือที่ใช้คือแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ top-down listening จำนวน 6 ชั่วโมง และแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจำนวน 30 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน) และสถิติเชิงอนุมานด้วย paired samples *t*-test ผลการศึกษา พบว่าคะแนนทดสอบหลังเรียน ($\bar{x}$ = 18.30) สูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน ($\bar{x}$ = 9.17) อย่างชัดเจน และผลการทดสอบ paired samples *t*-test แสดงค่าความน่าจะเป็นที่ต่ำมาก ($p < .001$) สรุปได้ว่าความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการสอนแบบบนลงล่าง สูงกว่า ก่อนการใช้รูปแบบการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าขนาดผลกระทบ (Cohen's d) ในระดับใหญ่ (-1.53) ข้อค้นพบนี้ยืนยันว่ารูปแบบการสอนแบบบนลงล่างมีประสิทธิผลในการยกระดับทักษะการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนในบริบทนี้

คำสำคัญ: การสอนแบบบนลงล่าง; ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ; นักเรียนระดับประถมศึกษา

Abstract

This study employed a quasi-experimental research design aiming to compare the English listening proficiency of third-grade students before and after receiving instruction using the top-down listening approach. The sample consisted of 23 third-grade students in a private school in Chaiyaphum, Thailand. The instruments included a 6-hour lesson plan

using the Top-down listening approach and a pre-test and post-test with 30 items. Data analysis involved descriptive statistics (mean and standard deviation) and inferential statistics using the paired samples *t*-test. The results indicated a significant increase in the post-test scores ($\bar{x}$ = 18.30) compared to the pre-test scores ($\bar{x}$ = 9.17). The Paired Samples T-Test showed a very low p-value ($p < .001$). It was concluded that the students' English listening proficiency was significantly higher after using the top-down listening approach, with a very large effect size (Cohen's d = -1.53). These findings confirm the high potential of the top-down listening approach in enhancing the English listening skills of students in this educational context.

Keywords: Top-down listening; listening ability; primary school students

บทนำ

การเรียนภาษาอังกฤษในปัจจุบันมีสถานะเป็นภาษาสากล (*lingua franca*) ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการเข้าถึงองค์ความรู้และโอกาสทางเศรษฐกิจซึ่งมีผลกับการทำงาน (Crystal, 2003) โดยมีบทบาทในหลายอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมการขนส่งระหว่างประเทศ (Maporn & Praphan, 2021) ประเทศไทยได้กำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นวิชาหลักที่ต้องสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาเพื่อสร้างรากฐานด้านการสื่อสาร อย่างไรก็ตาม ในบรรดาทักษะทางภาษาทั้งสี่ ทักษะ การฟัง (Listening skill) ถือเป็นทักษะพื้นฐานและมีความสำคัญอย่างยิ่งยวดในการรับสาร (Nation & Newton, 2009) ทว่าผลการประเมินความสามารถทางภาษาอังกฤษในภาพรวมของประเทศยังไม่ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่นอกปริมณฑล เช่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2565) รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ปัญหานี้สืบเนื่องมาจากการที่นักเรียนส่วนใหญ่ขาดโอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะเขตจังหวัดที่เป็นเมืองรองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น ชัยภูมิ หนองบัวลำภู ทำให้ผู้เรียนสามารถรับรู้ข้อมูลได้ แต่ขาดความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้เดิมและตีความความหมายโดยรวมของสารที่ฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Rost ,2011) ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นในการแสวงหา รูปแบบการสอนที่เป็นนวัตกรรม ที่เน้นการพัฒนาทักษะการทำความเข้าใจบริบท เพื่อยกระดับความสามารถในการฟังของนักเรียนในภูมิภาคนี้

Nation & Newton (2009) ได้นำเสนอทฤษฎีการสอนการฟังได้แบ่งกลไกหลักออกเป็นสองส่วน คือ bottom-up (เน้นการรับหน่วยเสียง, คำศัพท์, และไวยากรณ์) และ top-down (เน้นการใช้ความรู้เดิม , แผนผังความคิด, และการคาดเดา) การประมวลผลแบบบนลงล่าง top-down เป็นวิธีหนึ่งที่ประสบความสำเร็จเพราะช่วยให้ผู้ฟังสามารถสร้างความเข้าใจโดยรวมได้อย่างรวดเร็ว แม้จะมีข้อจำกัดในการรับฟังรายละเอียดปลีกย่อย รูปแบบการสอนที่เน้นการประมวลผลแบบบนลงล่างจึงเป็นการสอนที่เน้นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อนการฟัง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ กระตุ้นความรู้และประสบการณ์เดิม ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่จะฟัง กิจกรรมหลักภายใต้แนวคิดนี้ประกอบด้วย: การคาดเดา โดยให้นักเรียนทำนายเนื้อหาจากชื่อเรื่อง มีการระดมสมอง ให้นักเรียนพูดคุยหรือเขียนคำศัพท์/แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อ การกำหนดจุดประสงค์การฟัง ให้นักเรียนฟังเพื่อหาข้อมูลสำคัญบางอย่าง แทนที่จะฟังทุกรายละเอียด การนำรูปแบบ top-down มาประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษแก่นักเรียนจึงเป็นแนวทางที่มีศักยภาพในการ

พัฒนาทักษะ การใช้บริบท และ การอนุมานเพื่อกระตุ้นการใช้ความคิดและเพิ่มความสามารถในการฟังให้กับนักเรียน

การทบทวนวรรณกรรม

กรอบแนวคิดทางทฤษฎี (theoretical framework)

การพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ (listening comprehension) เป็นกระบวนการทางที่มีความซับซ้อนและมีลักษณะเชิงปฏิสัมพันธ์ โดยอาศัยการทำงานร่วมกันของการประมวลผลสองแนวทาง ได้แก่ การประมวลผลแบบล่างขึ้นบน (bottom-up) ซึ่งเน้นการถอดรหัสหน่วยภาษาพื้นฐาน เช่น เสียง คำศัพท์ และโครงสร้างภาษา และการประมวลผลแบบบนลงล่าง (top-down) ซึ่งเน้นการใช้ความรู้เดิม ประสบการณ์ และบริบทในการคาดเดาและสร้างความหมายจากภาพรวมของสารที่ฟัง (Jaruteerapan, 2014; Manihuruk & Sidabutar, 2022) แนวคิดนี้สอดคล้องกับมุมมองการฟังเชิงปฏิสัมพันธ์ที่มองว่าผู้ฟังไม่ได้เป็นเพียงผู้รับข้อมูล แต่มีบทบาทในการสร้างความหมายผ่านการเชื่อมโยงข้อมูลใหม่กับโครงสร้างความรู้เดิม (schema) โดยเฉพาะในบริบทของผู้เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศซึ่งมักมีข้อจำกัดด้านคลังคำศัพท์และความแม่นยำในการรับรู้เสียง (Rost, 2011) งานวิจัยร่วมสมัยยังชี้ให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการแบบบนลงล่าง เช่น การกระตุ้นความรู้เดิม การคาดเดาเนื้อหา และการกำหนดจุดมุ่งหมายในการฟัง ช่วยลดภาระทางปัญญาและส่งเสริมความเข้าใจเชิงภาพรวมของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Sujatha & Rajasekaran, 2024) นอกจากนี้ การบูรณาการกลวิธีเชิงอภิปัญญา เช่น การวางแผน การตรวจสอบ และการประเมินความเข้าใจ ยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถควบคุมและพัฒนากระบวนการฟังของตนเองได้อย่างเป็นระบบและยั่งยืน (Goh & Vandergrift, 2021) ดังนั้น กรอบแนวคิดทางทฤษฎีของการวิจัยนี้จึงตั้งอยู่บนแนวคิดการฟังเชิงปฏิสัมพันธ์ โดยให้ความสำคัญกับการประมวลผลแบบบนลงล่างเป็นกลไกหลักในการพัฒนาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานของ Jaruteerapan (2014) ได้ศึกษาในกลุ่มนิสิตวิชาโทภาษาอังกฤษ และพบว่าการประยุกต์ใช้กลวิธีทั้งสองนี้ โดยเฉพาะการใช้พื้นความรู้เดิมเพื่อเดาความหมายคำศัพท์หรือเนื้อเรื่อง ช่วยให้เข้าใจเรื่องที่ฟังได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยเชิงทดลองของ Manihuruk และ Sidabutar (2022) ที่ยืนยันผลกระทบเชิงบวก โดยแสดงให้เห็นว่าการสอนที่ใช้กลวิธีทั้งสองมี ผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ ต่อทักษะการฟังของนักเรียน (Manihuruk & Sidabutar, 2022) นอกจากกลวิธีทางปัญญาแล้ว วิธีการสอนเชิงปฏิบัติการก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญ โดยงานวิจัยของ Lase et al. (2025) ได้สำรวจผลของ Task-based Learning (TBL) ต่อทักษะการฟัง และพบว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนด้วย TBL มีคะแนนหลังการทดสอบเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม (ค่า t ที่ได้คือ 4.512 สูงกว่าค่าวิกฤต 2.005) ผลการวิจัยนี้จึงสรุปว่า TBL เป็นกลยุทธ์การสอนที่มีประสิทธิผลในการเพิ่มความเข้าใจและการมีส่วนร่วม (Lase et al., 2025) โดยสรุป งานวิจัยเหล่านี้จึงสนับสนุนการบูรณาการทั้งการสอนกลวิธีทางปัญญาและการใช้กรอบการสอนที่เน้นภาระงาน เพื่อพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษของผู้เรียน นอกเหนือจากการใช้กลวิธีการฟังแบบบนลงล่างและล่างขึ้นบน และการสอนแบบเน้นภาระงานดังที่กล่าวมาแล้ว งานวิจัยยังได้สำรวจอิทธิพลของการสอนองค์ประกอบทางภาษาในระดับที่ละเอียดอ่อนยิ่งขึ้นต่อความเข้าใจในการฟังด้วย โดยงานวิจัยของ Kettongma และ Wasuntarasobhit (2016) ได้ตรวจสอบผลของการสอน ลักษณะทางสัทสัมพันธ์ (Prosodic Features) ซึ่งประกอบด้วย การเน้นคำ (word stress)

และ การเชื่อมเสียง (sound linking) ควบคู่ไปกับ กลวิธีการฟังเชิงรู้คิด (cognitive listening strategies) อย่าง การสร้างภาพในใจ (visualization) และ การอนุมาน (inferencing) ต่อความเข้าใจในการฟังของผู้เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (EFL) ระดับต่ำ-กลาง จำนวน 34 คน .การวิเคราะห์ผลคะแนนจากการทดสอบก่อนและหลังเรียน (pre-test and post-test) โดยใช้สถิติ *t*-test แบบไม่อิสระ (dependent *t*-test) พบว่าผู้เข้าร่วมการทดลองมีการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญในคะแนนหลังการทดสอบ นอกจากนี้ ข้อมูลเชิงบรรยายจากสมุดบันทึกของผู้เรียนและแบบสอบถามยังแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นเชิงบวกต่อวิธีการสอนดังกล่าว อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้ก็ยังเผยให้เห็นถึงความท้าทายบางประการที่ผู้เรียนประสบในการนำกลวิธีไปใช้ ซึ่งเป็นข้อที่ต้องให้ความสนใจต่อไป ข้อค้นพบนี้จึงเป็นประโยชน์สำหรับครูสอนภาษา ผู้เรียน และผู้กำหนดนโยบายในการตระหนักถึงความสำคัญของการสอนลักษณะทางสัทสัมพันธ์ควบคู่ไปกับการฝึกกลวิธีการฟังเชิงรู้คิดเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในการฟังอย่างครอบคลุม (Kettongma & Wasuntarasobhit, 2016)

งานวิจัยกึ่งทดลองในวารสารช่วงปี 2562-2568 ชี้ว่าทักษะการฟังที่ดีเกิดได้จริงเมื่อผู้สอนทำให้ผู้เรียน คาดการณ์ เชื่อมโยงความรู้เดิม ตรวจสอบสมมติฐาน สะท้อนการฟังอย่างเป็นระบบ ผลลัพธ์มักแปรผันตามระดับความสามารถเดิมของผู้เรียน และ คุณภาพการออกแบบการสอนการศึกษากลยุทธ์เชิงอภิปัญญาพบว่าผู้เรียนสามารถพัฒนาความตระหนักรู้เชิงอภิปัญญา และส่งผลต่อคะแนนการทดสอบการฟัง โดยเฉพาะเมื่อมีวงจรสะท้อนคิดและกิจกรรมกำกับการฟังที่ชัดเจน (Pei et al., 2023) อย่างไรก็ตาม งานกับผู้เรียนที่มีทักษะทางภาษาต่ำยังไม่ประสบผลสำเร็จ แม้ทัศนคติหรือความมั่นใจดีขึ้น ทำให้สะท้อนข้อจำกัดเรื่องความสามารถของผู้เรียนและความเป็นไปได้ที่ผู้เรียนยังต้องการฐานวิธีแบบล่างขึ้นบน bottom-up ก่อนใช้วิธีบนลงล่าง top-down (Milliner & Dimoski, 2024) ขณะที่งานด้านการสอนการฟังภาษาอังกฤษ ในบริบทชั้นเรียนภาษาอังกฤษในฐานภาษาต่างประเทศ หลายชิ้นรายงานว่ากลุ่มทดลองสามารถทำคะแนนได้ดีขึ้นขึ้นทั้งคะแนนฟังและการใช้เทคนิควิธีการสอน แต่ยังมีจุดร่วมกันคือ ใช้กลุ่มตัวอย่างแบบชั้นเรียนเดิมหรือกลุ่มเล็ก เครื่องมือวัดอาศัยแบบทดสอบภายใน แบบสอบถามการรับรู้ตนเองเป็นหลัก และ ระยะทดลองค่อนข้างสั้นทำให้งานวิจัยยังมีข้อจำกัดด้านความคงทนของผลการศึกษา (Al-Shammari, 2020; Gökmen, 2023) โดยในประเทศไทยเทคนิคการสอนแบบ top down listening เป็นหนึ่งในทักษาะที่มีการใช้งานในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่บ้าง (ชิดชนก มีนาสันติรักษ์ และ ศาสตรา มาพร, 2568) ร่วมกับการใช้วิธีการสอนแบบอื่นๆ เช่นการสอนแบบใช้พอดแคสต์ หรือใช้ภาพยนตร์ (กัญญาเลข ฟูตระกูล, 2565; Punmusik, 2022)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการฟังด้วยวิธีการบนลงล่าง รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

2. เพื่อหาขนาดอิทธิพล (effect size) ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการฟังด้วยวิธีการบนลงล่าง รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

บริบทโรงเรียนและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้เข้าร่วมเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 23 คน จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่เป็นครูสอนภาษาอังกฤษพื้นฐานชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 3/2 ในโรงเรียนนี้ ผู้เข้าร่วมกลุ่มนี้ได้รับการสอนด้วยสื่อที่พัฒนาจากวิธีการสอนแบบ top down listening นักเรียนทั้งหมดเป็นผู้เรียนภาษาอังกฤษชาวไทยที่ได้เรียนภาษาอังกฤษมาเป็นเวลา 3 ปี และได้รับการสอนในบทเรียนคำศัพท์ตามกรอบ CEFR ของโรงเรียน

การออกแบบการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) นี้มุ่งศึกษาว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 23 คน จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนนี้ ผู้เข้าร่วมมีเพียง 1 กลุ่ม (N = 23) โดยนักเรียนทั้งหมดเป็นผู้เรียนภาษาอังกฤษชาวไทยที่ได้เรียนมาเป็นเวลา 3 ปี ทั้งสองกลุ่มใช้ตำราเรียนภาษาอังกฤษ เล่มเดียวกัน และได้รับการสอนในบทเรียนคำศัพท์ตามกรอบ CEFR ระดับเดียวกัน ผู้วิจัยใช้แผนการสอนแบบ Top-Down Listening จำนวน 6 สัปดาห์ โดยมีการทดสอบก่อนเรียนก่อนการสอนสัปดาห์ที่ 1 และทดสอบหลังเรียนภายหลังการสอนสัปดาห์ที่ 6 โดยใช้ครูผู้สอนคนเดียวกันตลอดการทดลอง การใช้ครูผู้สอนคนเดียวกันตลอดการทดลองเป็นการลดความแปรปรวนด้านครูผู้สอน ตามระเบียบวิธีวิจัยของ (Creswell & Creswell, 2018; Fraenkel et al., 2019)

ตารางที่ 1 ตัวอย่างรูปแบบการสอน top-down listening

บทบาทครู	บทบาทนักเรียน
ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up : 10 minutes)	
1. ครูกล่าวทักทายนักเรียน -Good morning, students. -How are you today? -I'm good, thank you.	1. นักเรียนกล่าวทักทายครู -Good morning, teacher. -I'm fine, thank you. And you?
2. ครูนำเสนอภาพเกี่ยวกับ Having Dinner Together และถามนักเรียนว่า What do you do before dinner? พร้อมแปลเป็นภาษาไทย นักเรียนมักจะทำอะไรก่อนทานข้าวเย็น	2. นักเรียนดูรูปภาพเกี่ยวกับ Having Dinner Together ที่ครูเสนอและตอบคำถามครูที่ว่า What do you do before dinner? พร้อมแปลเป็นภาษาไทย นักเรียนมักจะทำอะไรก่อนทานข้าวเย็น
3. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน	3. นักเรียนฟังครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

บทบาทครู	บทบาทนักเรียน
ขั้นนำเสนอเนื้อหาแบบภาพรวม (Presentation : 15 minutes)	
1. ครูนำเสนอเรื่องราวและคำศัพท์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อ “Having Dinner Together” เป็นภาษาไทย เพื่อให้นักเรียนทำความเข้าใจก่อนฟัง เช่น อาหาร พร้อม ในไม่ช้า และอาหารมื้อเย็น เพื่อให้นักเรียนได้เข้าบริบทและทำความคุ้นเคยเรื่องที่จะฟังตามทฤษฎีการฟัง โดยใช้ Top-down listening technique (Nation & Newton, 2009) Top-down processes ในการฟังเป็นการที่ผู้ฟังใช้ความรู้เดิม รวมถึงโครงสร้างความรู้เกี่ยวกับบริบทและรูปแบบการนำเสนอที่มีอยู่ เพื่อทำความเข้าใจจากภาพรวมไปสู่รายละเอียดปลีกย่อยของสารที่ได้รับ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ผู้ฟังใช้สิ่งที่ตนเองรู้เกี่ยวกับ บริบทของการสื่อสาร เพื่อคาดการณ์ว่าสารนั้นจะประกอบด้วยอะไรบ้าง และใช้ข้อมูลบางส่วนจากสารที่ได้ยินเพื่อยืนยัน แก้ไข หรือเพิ่มเติมสิ่งที่ได้คาดการณ์ไว้ 2. ครูเปิด Audio เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ Having Dinner Together ให้นักเรียนฟังรอบที่ 1 โดยไม่หยุดเสียง เพื่อให้นักเรียนจับใจความสำคัญ และให้นักเรียนจดบันทึกข้อมูลที่ได้ยินจำนวน 2 ครั้ง จากนั้นนักเรียนตอบคำถามใน Handout 1 ได้แก่ - How many people are in the story? - Where is David? เมื่อจบการฟัง ครูให้เวลานักเรียนประมาณ 1 นาที ในการประมวลผลและทบทวนสิ่งที่ได้ยิน	1. นักเรียนฟังครูนำเสนอเรื่องราวและคำศัพท์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อ “Having Dinner Together” เป็นภาษาไทย เพื่อทำความเข้าใจก่อนฟัง เช่น อาหาร พร้อม ในไม่ช้า และอาหารมื้อเย็น เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจบริบทและทำความคุ้นเคยเรื่องที่จะฟัง โดยใช้ Top-down listening technique (Nation & Newton, 2009) Top-down processes ในการฟังเป็นการที่ผู้ฟังใช้ความรู้เดิม รวมถึงโครงสร้างความรู้เกี่ยวกับบริบทและรูปแบบการนำเสนอที่มีอยู่ เพื่อทำความเข้าใจจากภาพรวมไปสู่รายละเอียดปลีกย่อยของสารที่ได้รับ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ผู้ฟังใช้สิ่งที่ตนเองรู้เกี่ยวกับ บริบทของการสื่อสาร เพื่อคาดการณ์ว่าสารนั้นจะประกอบด้วยอะไรบ้าง และใช้ข้อมูลบางส่วนจากสารที่ได้ยินเพื่อยืนยัน แก้ไข หรือเพิ่มเติมสิ่งที่ได้คาดการณ์ไว้ 2. นักเรียนฟัง Audio เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ Having Dinner Together รอบที่ 1 โดยไม่หยุดเสียง เพื่อจับใจความสำคัญ และจดบันทึกข้อมูลที่ได้ยินจำนวน 2 ครั้ง จากนั้นตอบคำถามใน Handout 1 ได้แก่ - 5 people - He is in the garage. เมื่อจบการฟัง นักเรียนประมวลผลและทบทวนสิ่งที่ได้ยินในขณะที่ครูหยุดประมาณ 1 นาที

บทบาทครู	บทบาทนักเรียน
ขั้นนำเสนอเนื้อหาแบบภาพรวม (Presentation : 15 minutes)	
3. ครูเปิด Audio ซ้ำเป็นรอบที่ 2 โดยหยุดเป็นช่วง เพื่อให้นักเรียนจับรายละเอียดของเนื้อหา	3. นักเรียนครูเปิด Audio ซ้ำเป็นรอบที่ 2 โดยหยุดเป็นช่วง เพื่อให้นักเรียนจับรายละเอียดของเนื้อหา

และครูเสนอคำศัพท์ที่สำคัญ เช่น food, ready, soon และ dinner เป็นต้น รวมถึงประโยคสำคัญจากแต่ละช่วง เช่น The food is ready. 4. ครูอธิบายเพิ่มเติมหรือตอบคำถามของนักเรียน	และฟังครูเสนอคำศัพท์ที่สำคัญ เช่น food, ready, soon และ dinner เป็นต้น รวมถึงประโยคสำคัญจากแต่ละช่วง เช่น The food is ready. 4. นักเรียนฟังครูอธิบายเนื้อหาเพิ่มเติม
การวิเคราะห์และทำความเข้าใจ (Analysis: 10 minutes)	
1. ครูนำเสนอคำศัพท์เกี่ยวกับเรื่อง Having Dinner Together เป็นภาษาไทย เพื่อให้นักเรียนทำความเข้าใจก่อนฟัง เช่น อาหาร พร้อม โรงรถ และอื่นๆ และเพื่อให้นักเรียนเข้าใจบริบทและทำความคุ้นเคยเรื่องที่จะฟังตามทฤษฎีการฟัง โดยใช้ Top-down listening technique (Nation & Newton, 2009) 2. ครูเปิด Audio คำศัพท์เรื่อง “Having Dinner Together” ให้ฟังรอบที่ 1 โดยไม่หยุดเสียง เพื่อให้จับใจความสำคัญ รวมถึงให้นักเรียนจดบันทึกข้อมูลระหว่างการฟัง จากนั้นครูหยุดประมาณ 1 นาที เพื่อให้นักเรียนประมวลผลและทบทวนสิ่งที่ได้ยิน 3. ครูเปิด Audio ซ้ำเป็นรอบที่ 2 โดยหยุดเป็นช่วง เพื่อให้นักเรียนจับรายละเอียดของเนื้อหา และครูเสนอคำศัพท์ เช่น food, ready, garage, etc. พร้อมแปลความหมาย	1. นักเรียนฟังครูนำเสนอคำศัพท์เกี่ยวกับเรื่อง Having Dinner Together เป็นภาษาไทย เพื่อทำความเข้าใจก่อนฟัง เช่น อาหาร พร้อม โรงรถ และอื่นๆ และเพื่อให้ เข้าใจบริบทและทำความคุ้นเคยเรื่องที่จะฟัง ตามทฤษฎีการฟัง โดยใช้ Top-down listening technique (Nation & Newton, 2009) 2. นักเรียนฟังครูเปิด Audio คำศัพท์เรื่อง “Having Dinner Together” ให้ฟังรอบที่ 1 โดยไม่หยุดเสียง เพื่อให้จับใจความสำคัญ รวมถึงจดบันทึกข้อมูลระหว่างการฟังจากนั้นประมวลผลและทบทวนสิ่งที่ได้ยินขณะที่ครูหยุดประมาณ 1 นาที 3. นักเรียนฟังครูเปิด Audio ซ้ำเป็นรอบที่ 2 โดยหยุดเป็นช่วง เพื่อจับรายละเอียดของเนื้อหา และฟังครูเสนอคำศัพท์ เช่น food, ready, garage, etc. พร้อมแปลความหมาย

บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**
การวิเคราะห์และทำความเข้าใจ (Analysis: 10 minutes)	
4. ครูอธิบายเพิ่มเติมหรือตอบคำถามของนักเรียน	4. นักเรียนฟังครูอธิบายเพิ่มเติมหรือตอบคำถาม
ขั้นปฏิบัติและฝึกฝน (Practice : 20 minutes)	
1. ครูอธิบายคำสั่งใน worksheet 1 โดยให้นักเรียนฟัง audio และเรียงลำดับเหตุการณ์ให้ถูกต้อง จากนั้นครูเปิด audio ให้นักเรียนฟัง	1. นักเรียนฟังครูอธิบายคำสั่งใน worksheet 1

เพื่อตอบคำถาม 2 รอบ หากนักเรียนฟังไม่ทัน ครูจะเปิดซ้ำเพิ่มเติม	โดยนักเรียนฟัง audio และเรียงลำดับเหตุการณ์ให้ถูกต้อง จากนั้นครูเปิด audio ให้ฟังเพื่อตอบคำถาม 2 รอบ หากนักเรียนฟังไม่ทันครูจะเปิดซ้ำเพิ่มเติม
2. ครูเฉลย Worksheet 1 โดยการเปิด Audio ให้นักเรียนฟังทีละข้อ พร้อมให้นักเรียนตรวจความถูกต้องของคำตอบ	2. นักเรียนฟังครูเฉลย Worksheet 1 โดยการเปิด Audio ให้ฟังทีละข้อ พร้อมตรวจความถูกต้องของคำตอบ
3. ครูอธิบายคำสั่งใน worksheet 2 โดยให้นักเรียนฟัง audio แล้วทำให้ประโยคนั้นสมบูรณ์ จากนั้นครูเปิด audio ให้นักเรียนฟังเพื่อตอบคำถาม 2 รอบ หากนักเรียนฟังไม่ทันครูจะเปิดซ้ำอีกครั้ง	3. นักเรียนฟังครูอธิบายคำสั่งใน worksheet 2 โดยให้นักเรียนฟัง audio แล้วทำให้ประโยคนั้นสมบูรณ์ จากนั้นฟัง audio ที่ครูเปิด 2 รอบ หากนักเรียนฟังไม่ทันครูจะเปิดซ้ำอีกครั้ง
4. ครูเฉลย Worksheet 2 โดยการเปิด Audio ให้นักเรียนฟังทีละข้อ พร้อมให้นักเรียนตรวจความถูกต้องของคำตอบ	4. นักเรียนฟังครูเฉลย Worksheet 2 โดยการเปิด Audio ให้นักเรียนฟังทีละข้อ พร้อมบอกให้นักเรียนตรวจความถูกต้องของคำตอบ

บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**
ขั้นสรุป (Wrap up : 5 minutes)	
1. ครูอธิบายคำสั่งใน Production of language โดยให้นักเรียนอ่านประโยคแล้วจับคู่กับรูปภาพให้ถูกต้อง โดยให้ทำเป็นการบ้าน พร้อมยกตัวอย่าง 1 ข้อ	1. นักเรียนฟังครูอธิบายคำสั่งใน Production of language โดยให้นักเรียนอ่านประโยคแล้วจับคู่กับรูปภาพให้ถูกต้อง โดยทำเป็นการบ้าน พร้อมฟังครูยกตัวอย่าง 1 ข้อ
2. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนคำศัพท์เกี่ยวกับเรื่อง Having Dinner Together เช่น food, ready, garage, etc. และทบทวนบทสนทนาเกี่ยวกับเรื่อง Having Dinner Together	2. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนคำศัพท์เกี่ยวกับเรื่อง Having Dinner Together เช่น food, ready, garage, etc. และทบทวนบทสนทนาเกี่ยวกับเรื่อง Having Dinner Together
3. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมระหว่างการทำแบบฝึกหัด เช่น ความชอบ ความรู้สึก ความรู้ที่ได้รับ และอื่น ๆ	3. นักเรียนแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมระหว่างการทำแบบฝึกหัด เช่น ความชอบ ความรู้สึก ความรู้ที่ได้รับ และอื่น ๆ
4. ครูสอบถามนักเรียนถึงปัญหาและข้อสงสัยในการเรียนและตอบข้อสงสัยนักเรียน	4. นักเรียนสอบถามถึงปัญหาและข้อสงสัยในการเรียนและตอบข้อสงสัยนักเรียน

กระบวนการเก็บข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จสมบูรณ์ภายในหกสัปดาห์ของคาบเรียน ก่อนการสอนสัปดาห์แรก ได้มีการทำแบบทดสอบซึ่งผ่านกระบวนการตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence) โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 จำนวน 30 ข้อ กับกลุ่มทดลอง หลังสัปดาห์ที่ 6 ได้มีการทำแบบทดสอบซึ่งผ่านกระบวนการตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence) โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 จำนวน 30 ข้อ กับกลุ่มทดลอง โดยให้ผู้วิจัยเป็นผู้บันทึกคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Top-down listening ทั้งหมด 6 ชั่วโมง และแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจำนวน 30 ข้อ โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังนี้ 1) ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา
2)ศึกษาแนวคิด รูปแบบ และขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) วิเคราะห์รายละเอียดของเนื้อหา 4) เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ 5) นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ 6) ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้

การสร้างแบบทดสอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังนี้ 1) ศึกษาวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา 2) สร้างแบบทดสอบจำนวน 40 ข้อ และเลือกใช้ในการทดสอบจริง 30 ข้อ 3)ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบ 4)ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ซึ่งทุกข้อที่นำมาทดสอบต้องมีค่ามากกว่า 0.5 โดยการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ มีค่าเฉลี่ย IOC ของข้อสอบและแผนการสอนอยู่ที่ 1.0 และ 1.0 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

มีการใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปอร์เซ็นไทล์ (percentile) ในโปรแกรม Jamovi เพื่อใช้ในการวิเคราะห์เชิงปริมาณของข้อมูลจากแบบทดสอบ และมีการใช้ได้ใช้สถิติเชิงอนุมาน (inferential statistic) คือ การวิเคราะห์ที-เทสต์ (*t*-test analysis) เพื่อวิเคราะห์ว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่

ผลการศึกษา

ผลการทดสอบการกระจายข้อมูลด้วยวิธี Shapiro-Wilk พบว่า ค่า *p* มีค่าเท่ากับ 0.305 ซึ่ง สูงกว่า ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p > 0.05$) แสดงว่าความแตกต่างของข้อมูลระหว่างมาตรวัดทั้งสอง มีการแจกแจงที่ถือว่าเป็น ปกติ (normal distribution)

Normality Test (Shapiro-Wilk)

			W	p
Pre-test	-	Post-test	0.951	.305

Note. A low p-value suggests a violation of the assumption of normality

ภาพที่ 2 ผลการทดสอบการกระจายข้อมูลด้วยวิธี Shapiro-Wilk

Descriptives

	N	Mean	Median	SD	SE
Pre-test	23	9.17	9	3.08	0.643
Post-test	23	18.30	20	5.16	1.077

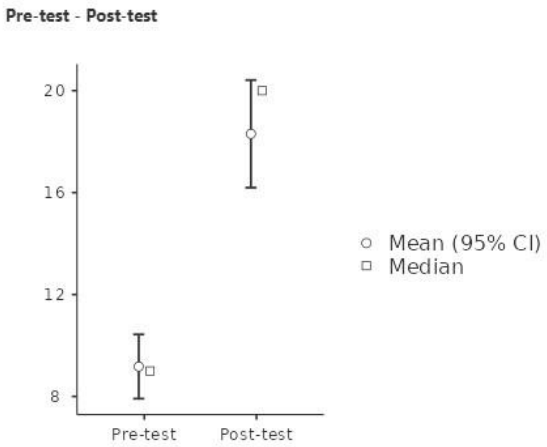

ภาพที่ 3 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา

การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาจากกลุ่มตัวอย่าง N=23 แสดงให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของคะแนนทดสอบอย่างชัดเจน โดย ค่าเฉลี่ย (mean) ของคะแนน pre-test อยู่ที่ 9.17 ขณะที่ค่าเฉลี่ยของคะแนน post-test เพิ่มขึ้นเป็น 18.30 ซึ่งเพิ่มขึ้นเกือบสองเท่าและบ่งชี้ว่าการแทรกแซงหรือรูปแบบการสอนที่ใช้อาจมีประสิทธิผลในการเพิ่มความสามารถในการฟังของกลุ่มตัวอย่าง ผลลัพธ์นี้ได้รับการยืนยันโดย มัธยฐาน (median) ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 9 เป็น 20 อย่างมีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาด้านการกระจายตัวของข้อมูล พบว่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของ post-test 5.16 มีค่าสูงกว่า pre-test 3.08 ซึ่งแสดงว่าคะแนนหลังการทดลองมีการกระจายตัวกว้างขึ้นและมีความแตกต่างระหว่างผู้เรียนแต่ละคนมากขึ้น ส่วน กราฟแสดงค่าเฉลี่ยพร้อมช่วงความเชื่อมั่น 95% (95% CI) ยืนยันแนวโน้มดังกล่าว โดยช่วงความเชื่อมั่นของ mean ใน pre-test และ post-test ไม่มีการทับซ้อนกัน ซึ่งเป็นการบ่งชี้เบื้องต้นว่าความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลองน่าจะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Paired Samples T-Test

			statistic	df	p	Mean difference	SE difference		Effect Size
Pre-test	Post-test	Student's t	−7.34	22.0	< .001	−9.13	1.24	Cohen's d	−1.53

Note. H_a $\mu_{\text{Measure 1 - Measure 2}} < 0$

ภาพที่ 4 ผลการทดสอบ paired samples *t*-test

การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมานด้วย Paired Samples *t*-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อน (pre-test) และหลัง (post-test) การใช้รูปแบบการสอน พบว่าค่าความแตกต่างเฉลี่ย อยู่ที่ 9.13 คะแนน ซึ่งแสดงว่าคะแนน post-test สูงกว่า pre-test โดยเฉลี่ย 9.13 คะแนนอย่างชัดเจน ผลการทดสอบแสดงค่าสถิติ t เท่ากับ 7.34 โดยมีองศาความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ 22 และมีค่าความน่าจะเป็น (p-value <.001 เนื่องจากค่า *p* มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) จึงสามารถสรุปได้ว่าความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการสอน สูงกว่า ก่อนการใช้รูปแบบการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาขนาดผลกระทบ ด้วยค่า Cohen's d เท่ากับ -1.53 ซึ่งจัดเป็นขนาดผลกระทบที่ ใหญ่มาก โดยผลกระทบที่มีค่าลบเป็นทิศทางของขนาดผลกระทบ (Cohen, 1988) ซึ่งยืนยันว่ารูปแบบการสอนที่ใช้นั้นไม่เพียงแต่มีความแตกต่างทางสถิติเท่านั้น แต่ยังส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีความสำคัญในทางปฏิบัติด้วย โดยผู้สอนได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่านักเรียนมีความเข้าใจและตอบคำถามได้ดีขึ้นตลอดช่วงการทดลอง รวมถึงมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น

อภิปรายผลการศึกษา

ผลการศึกษาครั้งนี้มีข้อสรุปที่ชัดเจนและสนับสนุนสมมติฐานหลักของงานวิจัย โดยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการสอน แบบบนลงล่าง (top down listening) สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลลัพธ์นี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้าที่เคยสรุปถึงประสิทธิผลของ รูปแบบการสอน แบบบนลงล่าง ในการพัฒนาทักษะการฟัง คะแนนหลังเรียนมีการกระจายตัวกว้างขึ้น (SD post-test 5.16 สูงกว่า SD pre-test 3.08) ซึ่งสะท้อนถึงการตอบสนองที่แตกต่างกันของผู้เรียนแต่ละบุคคล (individual differences) ที่ได้รับประโยชน์จากรูปแบบการสอนที่เน้นการปฏิบัติและมีปฏิสัมพันธ์ที่อาจช่วยให้ผู้เรียนที่มีความถนัดสูงพัฒนาได้รวดเร็วกว่า

โดยสอดคล้องกับกรอบแนวคิดหลักในด้านการสอนการฟังเชิงกลวิธีทางปัญญา และสนับสนุนข้อค้นพบของ Jaruteerapan (2014) และ Manihuruk & Sidabutar (2022) ที่ยืนยันว่าการประยุกต์ใช้กลวิธีทั้งแบบล่างขึ้นบนและบนลงล่าง โดยเน้นการใช้พื้นความรู้เดิมเพื่อตีความบริบทและเดาความหมายคำศัพท์/เนื้อเรื่อง ช่วยให้เข้าใจเรื่องที่ฟังได้ดียิ่งขึ้น นอกจากความสอดคล้องในเชิงกลวิธีแล้ว ความสำเร็จของงานวิจัยนี้ยังเสริมข้อค้นพบเชิงปฏิบัติการของ Lase et al. (2025)ที่ใช้ Task-based Learning (TBL) ซึ่งพบว่ามีผลกระทบเชิงบวกต่อทักษะการฟัง โดยทางอ้อม สิ่งนี้ชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการสอนที่เน้นการประมวลผลแบบบนลงล่างและการจัดกิจกรรมที่มีปฏิสัมพันธ์นั้น อาจสร้างผลลัพธ์ที่คล้ายคลึงกับวิธีการที่เน้นภาระงาน ได้ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่งานวิจัยนี้แตกต่างคือการมุ่งเน้นที่กลวิธีเชิงรู้คิดเป็นหลัก โดยไม่ได้ระบุถึงการสอนองค์ประกอบทางภาษาในระดับละเอียด (bottom-up elements) อย่าง ลักษณะทางสัทสัมพันธ์ (prosodic features) อย่างที่ Kettongma และ Wasuntarasobhit (2016) ได้ศึกษาไว้

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นผู้สอนเองอาจก่อให้เกิดความลำเอียงของผู้สอน (teacher bias) เช่น ความตั้งใจในการสอนที่สูงขึ้นหรือการให้การสนับสนุนผู้เรียนมากเป็นพิเศษในช่วงการทดลอง แม้ว่าผู้วิจัยจะสอนเพียงคนเดียวแต่ยังมีตัวแปรด้านครูผู้สอนที่อาจส่งผลกระทบต่อกลุ่มทดลอง นอกจากนี้ การใช้รูปแบบ one-group pretest–posttest ยังอาจได้รับอิทธิพลจากตัวแปรอื่นๆ ซึ่งผู้เรียนอาจพัฒนาทักษะการฟังตามช่วงเวลาหรือประสบการณ์การเรียนรู้ตามปกติ และผลกระทบจากการทำข้องสอบก่อนเรียน ซึ่งการทำแบบทดสอบก่อนเรียนอาจช่วยให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับรูปแบบข้อสอบและส่งผลต่อคะแนนหลังเรียนโดยไม่สามารถแยกผลดังกล่าวออกจากผลของการแทรกแซงได้อย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม แม้จะมีข้อจำกัด

ดังกล่าว ผลลัพธ์ของงานวิจัยนี้ยังสามารถอธิบายได้ในเชิงทฤษฎีว่าทำไมแนวทางการสอนแบบบนลงล่างจึงมีประสิทธิผลในบริบทนี้ โดยเฉพาะกับผู้เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศที่มีคลังคำศัพท์จำกัด การสอนที่เน้นการกระตุ้นความรู้เดิม การคาดเดาเนื้อหา และการใช้บริบทก่อนการฟัง ช่วยลดภาระทางปัญญา (cognitive load) และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างความเข้าใจเชิงภาพรวมของสารก่อนเข้าสู่รายละเอียด ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถรับสารได้อย่างมั่นใจมากขึ้น นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมแบบ top-down ยังส่งเสริมบทบาทเชิงรุกของผู้เรียนในการฟัง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการฟังเชิงปฏิสัมพันธ์และการใช้กลวิธีเชิงอภิปัญญา อย่างไรก็ดี การตีความผลลัพธ์ควรอยู่ภายใต้ขอบเขตของบริบทการวิจัยนี้เท่านั้น กล่าวคือ ไม่ควรสรุปผลทั่วไปว่าการสอนแบบบนลงล่างเพียงอย่างเดียวเหมาะสมกับผู้เรียนทุกระดับหรือทุกบริบทการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้เรียนที่มีทักษะภาษาอังกฤษพื้นฐานน้อย ซึ่งอาจยังจำเป็นต้องได้รับการเสริมสร้างทักษะการเรียนและคำศัพท์ควบคู่กันไป

สรุปผลการศึกษา

งานวิจัยกึ่งทดลองชิ้นนี้สะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนการฟังแบบบนลงล่างสามารถเปลี่ยนประสบการณ์การฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน จากเดิมที่นักเรียนมักจะกลัวการฟังเพราะฟังไม่ออก มีความเคร่งเครียดและพยายามจับคำศัพท์ทีละคำสุดท้ายไม่สามารถจับใจความสำคัญได้ เป็นเหตุให้พวกเขาไม่ชอบการฟังหรือแม้กระทั่งไม่ชอบวิชาภาษาอังกฤษไปเลย วิธีการสอนแบบนี้นำไปสู่การฟังและการเรียนรู้อย่างมีความหมายสำหรับตัวนักเรียนและมีส่วนร่วมกับการเรียนมากขึ้น โดยการศึกษานี้ผู้เรียนแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ดีขึ้น มีความกล้าในการคาดเดาเนื้อหาโดยอาศัยบริบทและความรู้เดิมโดยไม่มีใครมาตัดสินว่าผิดหรือถูก สามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่ได้ยินเข้าด้วยกันเป็นภาพรวมที่เข้าใจได้อย่างเป็นธรรมชาติ การสอนที่เริ่มต้นจากการกระตุ้นประสบการณ์เดิมและการตั้งกรอบความคิดก่อนการฟังช่วยลดความกังวลของผู้เรียน และเปิดพื้นที่ให้การฟังกลายเป็นกระบวนการสร้างความหมายมากกว่าการถอดรหัสภาษา อย่างไรก็ตาม ผลลัพธ์ดังกล่าวควรถูกพิจารณาภายใต้ข้อจำกัดของการวิจัยในชั้นเรียนจริง ถึงแม้ว่าการศึกษานี้ยังไม่สามารถควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนบางประการได้อย่างสมบูรณ์ เช่น การพัฒนาของผู้เรียนตามช่วงเวลา หรือความคุ้นเคยกับแบบทดสอบจากการวัดซ้ำ ดังนั้น ผลการวิจัยจึงไม่ควรถูกตีความในลักษณะสรุปทั่วไปโดยปราศจากบริบทในเชิงปฏิบัติ งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า ครูภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาควรให้ความสำคัญกับการออกแบบกิจกรรมการฟังที่เน้นการสร้างความหมายจากตัวตนของนักเรียนเอง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้จินตนาการของตนเองซึ่งเป็นความรู้เดิมจากประสบการณ์ที่พวกเขาพบเจอมาในการคาดเดาและตีความอย่างอิสระ ถึงแม้ว่างานวิจัยชิ้นนี้จะเป็นกลุ่มตัวอย่างเล็กๆ แต่ได้แสดงให้เห็นว่าการเรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทยยังมีความหวังและสามารถพัฒนาได้ต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

กัญญาเลข ฟูตระกูล (2565). การพัฒนาทักษะการฟังและการออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยหลักการสอนอ่านแบบโฟนิกส์สังเคราะห์ โดยใช้วิธีการสอน Jolly Phonics. *วารสารวไลยอลงกรณ์ ปริทัศน์, 12*(3), 229–244.

ชิดชนก มีนาสันติรักษ์ และ ศาสตรา มาพร. (2568). ภาพรวมของเทคนิคการสอนการเขียนภาษาอังกฤษในประเทศไทย. *วารสารครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, 1*(1), 45–53.

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2565). *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ.* กลุ่มงานวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1.

Al-Shammari, H. G. (2020). The impact of strategy instruction on Iraqi EFL learners' listening comprehension and metacognitive strategy use. *International Journal of Innovation, Creativity and Change, 14*(7), 1137–1157.

Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2nd ed.). Lawrence Erlbaum.

Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2018). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. Sage.

Crystal, D. (2003). *English as a global language* (2nd ed). Cambridge University Press.

Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., & Hyun, H. H. (2019). *How to design and evaluate research in education* (10th ed). McGraw-Hill.

Goh, C.M., & Vandergrift, L. (2021). *Teaching and learning second language listening metacognition in action*. Routhledge.

Gökmen, M. F. (2023). Metacognitive listening instruction: Is it effective in enhancing listening skills and metacognitive awareness? *Novitas-ROYAL (Research on Youth and Language), 17*(1), 73–90.

Jaruteerapan, P. (2014). Teaching English listening comprehension: An understanding of bottom-up and top-down process. *Parichart Journal, 27*(1), 185-203.

Kettongma, N. & Wasuntarasobhit, S. (2016). Effects of Prosodic Feature and Cognitive Listening Strategy Instruction on Low-Intermediate EFL Learners' Listening Comprehension. *KKU Research Journal (Graduate Studies) Humanities and Social Sciences, 3*(3), 65–83.

Lase, Y., Lestari, F. D., & Sianturi, S. (2025). The effect of task-based learning on the listening skills of second semester students in the English education study program at University of HKBP Nommensen. *PIJAR Jurnal Pendidikan dan Pengajaran, 3*(3), 495–507. https://doi.org/10.58540/pijar.v3i3.1104.

Manihuruk, L. M. E., & Sidabutar, Y. A. (2022). The Effect of Top-Down and Bottom-Up Strategies on Students' Listening Skill. *Jurnal Basicedu, 6*(2), 2783–2792.

Maporn, S., & Praphan, P. (2021). Issue on study of Aviation English as a lingua franca: A documents review. *Journal of Social Sciences and Humanities Research in Asia, 27*(1), 109–126.

Milliner, B., & Dimoski, B. (2024). The effects of a metacognitive intervention on lower-proficiency EFL learners' listening comprehension and listening self-efficacy. *Language Teaching Research, 28*(2), 679–713. https://doi.org/10.1177/13621688211004646

Nation, I. S. P., & Newton, J. (2009). *Teaching ESL/EFL listening and speaking*. Routledge.

Pei T, Suwanthep J and Lu H (2023) The effect of self-directed online metacognitive listening practice on Chinese EFL learners' listening ability, metacognition, and self-efficacy. *Frontier Psychology, 14*,1285059. doi: 10.3389/fpsyg.2023.1285059

Punmusik, K. (2022). The development of English listening and speaking skills through movie-based learning activities of English-majored students in the Faculty of Humanities and Social Sciences at Suratthani Rajabhat University. *Journal of Buddhist Anthropology, 7*(12), 334–347.

Rost, M. (2011). *Teaching and researching listening* (2nd eds). Longman.

Sujatha, U., & Rajasekaran, V. (2024). Optimising listening skills: Analysing the effectiveness of a blended model with a top-down approach through cognitive load theory. *MethodsX, 12*,102630. https://doi.org/10.1016/j.mex.2024.102630